

Helena Uhlén
Enheten för naturskydd och
tillsyn
010-2236349

Enligt sändlista

Beslut om tillägg av föreskrifter och tillägg till skötselplan för naturreservatet Huluskogen i Tranås kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken (1998:808, MB) nedan angivna föreskrifter för naturreservatet och dess långsiktiga vård.

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., bifogat tillägg till skötselplan (bilaga 2), för områdets långsiktiga vård. Det är ett tillägg till den skötselplan för naturreservatet Huluskogen som fastställdes den 25 september 2001 (dnr 231-7885-92).

Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång, i Länsstyrelsens beslut den 25 september 2001 (231-7885-92) upphör att gälla i och med att detta beslut vinner laga kraft.

B. FÖRESKRIFTER ENLIGT 7 KAP. 6 § MB OM FÖRPLIKTELSE FÖR ÄGARE OCH INNEHAVARE AV SÄRSKILD RÄTT ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning och skyltning av naturreservatet
2. anläggande och underhåll av en strövstig som utgår från parkeringsplatsen (strax utanför naturreservatet) och går till Toppegölen och ner mot Stensjön i en lämplig rundslänga
3. röjning av ung gran i syfte att gynna lövträd och tall
4. avverka och upparbeta gran i snedstreckat föreskriftsområde, enligt karta bilaga 1, i syfte att gynna förekomst av lövträd och tall och grovlektstillväxt av enskilda lövträd och tallar
5. undvika eller begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda

- granar och mekanisk reducering av yngelutrymme i färsk bark. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet med undantag för eventuellt infört fångstvirke.
6. undvika eller begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom att avverka stående eller liggande rått granvirke som är angripet av åttatandad granbarkborre och transportera ut virket, utan att områdets prioriterade bevarandevärden påverkas negativt på kort eller lång sikt och angreppet utgör ett betydande hot mot områdets prioriterade bevarandevärden. Gäller i snedstreckat föreskriftsområde, enligt karta bilaga 1.
 7. bekämpning av invasiva främmande arter vilka kan motverka syftet med naturreservatet
 8. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

Beskrivning av ärendet

Naturreservatet Huluskogen bildades år 2001. Sommaren 2018 var väldigt varm och torr och många granar stressades av torkan och det skapade en gynnsam situation för åttatandade granbarkborrar. Det har förekommit påtagliga angrepp av granbarkborre i Huluskogen under 2017, 2018, 2019 och 2020. Under de senaste åren har också mängden död ved ökat med ca 1000 granar. Under 2019 och 2020 har mängden granbarkborrar ökat kraftigt och blivit ett problem i skogsbruket och också angripit granar i många naturreservatet, däribland Huluskogen.

Naturreservatet saknar föreskrifter som reglerar möjligheter att göra åtgärder för att begränsa granbarkborrar. Stora utbrott av granbarkborre kan innebära risk för att syftet med områdesskyddet inte kan nås. Behovet av att kunna göra sådana åtgärder har framkommit i efterhand.

Sedan naturreservatet bildades har ökad spridning av invasiva främmande arter och de problem det kan medföra för den inhemska floran och faunan uppmärksammats alltmer. Naturreservatet saknar föreskrifter som reglerar möjligheter att göra åtgärder för att begränsa invasiva främmande arter. Behovet av att kunna göra sådana åtgärder har framkommit i efterhand. Föreskrifterna B1-B4 och B8 är ett förtydligande av föreskrifter som ansetts gälla genom en uttolkning av skötselplanen och beslutet från 2001.

Samråd enligt 25 och 26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Naturvårdsverket som är positiva till tilläggen av B-föreskrifter.

Förslaget skickades på remiss den 3 maj 2021 till Tranås kommun, Skogsstyrelsen och några olika föreningar. Samtidigt förelades sakägarna om yttrande. Yttranden har inkommit från Skogsstyrelsen, Lantbrukarnas riksförbund (LRF) Jönköping och Mellersta Götalands Jordägarförening.

Skogsstyrelsen har inget att erinra mot att föreskrifter införs för att begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre i naturreservatet. De har haft detaljsynpunkter på formuleringar av föreskrifterna och skötselplanstillägget.

LRF Jönköping och Mellersta Götalands Jordägarförening är positiva till att föreskrifter införs för att begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre i naturreservatet. LRF Jönköping anser att bästa sättet att begränsa åttatandad granbarkborre är att transportera bort angripet virke och att det ska gå att göra i naturreservatet utan begränsning av att det ska finnas en viss mängd död ved innan det får ske. Mellersta Götalands Jordägarförening anser att det även ska gå att göra åtgärder mot åttatandad granbarkborre i naturreservatet i syfte att begränsa spridning till angränsande fastigheter.

BEMÖTANDE AV REMISSVAR

Synpunkter på föreskrifterna och skötselplanstillägget har delvis beaktats. Det finns en skötselplan för naturreservatet och nu görs enbart ett tillägg till skötselplanen för att hantera begränsning av åttatandad granbarkborre och bekämpning av invasiva främmande arter. En ordentlig omarbetning av skötselplanen får göras vid ett annat tillfälle.

Syfte och föreskrifter för naturreservatet reglerar vad för naturvärden som ska bevaras och vad som får göras för att bevara och förstärka dessa naturvärden. Det är inte möjligt att i föreskrifterna för ett naturreservat ange åtgärder som ska göras för att begränsa åttatandad granbarkborre på angränsande fastigheter. Den befintliga skötselplanen anger att det i vissa delar av naturreservatet finns möjlighet att transportera ut gran som en skötselåtgärd för att uppnå bevarandemålen. Länsstyrelsen bedömer att det vid särskilda tillfällen kan vara möjligt att köra ut färskt granvirke som är angripet av åttatandad granbarkborre i just dessa delar av naturreservatet.

Motivering till beslutet

Syftet med naturreservatet Huluskogen är att bevara och förstärka ett naturskogsområde med flera biologiska småbiotoper. Syftet ska uppnås genom att skogen huvudsakligen lämnas till fri utveckling.

Enligt den fastställda skötselplanen är bevarandemålet att naturreservatet ska vara en barrlövblandskog där andelen lövträd ska vara minst 15 %.

Skogen domineras av gammal granskog och hållmarkstallskog och i delar av området finns det också en stor andel lövträd med framförallt sälg, asp och björk. Det finns många olika arter noterade från naturreservatet, bland annat grön sköldmossa och knärot som behöver äldre grandominerad skog men också mer lövskogsgynnade arter som trolldruva, tibast, platt fjädermossa och stor aspticka. Även talticka, som växer på gammal tall, finns i naturreservatet. I vattnet Toppegölen har större vattensalamander hittats.

Den torra sommaren 2018 orsakade en kraftig ökning av granbarkborrepopulationen i södra Sverige med ökade angrepp på gran som följd. Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket arbetar tillsammans med berörda länsstyrelser för att begränsa angreppen i våra skogar med formellt skydd. Vilka åtgärder som kan genomföras måste bedömas i varje enskilt fall och beror på vilka föreskrifter som finns i det enskilda området. I respektive regleringsbrev för år 2020 fick myndigheterna i uppdrag att redovisa vad som kan göras och vad som görs för att begränsa spridningen av granbarkborrar från skyddade områden. Att införa föreskrifter som möjliggör för reservatsförvaltaren att kunna genomföra åtgärder för att undvika eller begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre som kan hota prioriterade bevarandevärden är angeläget. Vilket kan behövas inte minst när stor risk för ökad populationstillväxt råder.

Vissa arter i naturreservatet är knutna till äldre granskog, som grön sköldmossa och knärot, och dessa arter bedöms missgynnas kraftigt om all äldre gran dör under en kort period. Andra arter som trolldruva, platt fjädermossa, stor aspticka och talticka, är knutna till lövträd, barrlövblandskog och tall och gynnas av att granen begränsas. I den befintliga skötselplanen för naturreservatet finns en del åtgärder angivna för att gynna förekomsten av lövträd och tall i vissa delar av området och det ska ske genom att gran missgynnas och ska främst ske i yngre bestånd som ska restaureras. Även större vattensalamander ska, enligt skötselplanen, gynnas genom att öka andelen tall och lövträd och minska andelen gran i anslutning till vattnet Toppegölen.

Med ett tillägg av föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om att markägare ska tåla att åtgärder genomförs för att begränsa storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre kan kontinuitetsberoende bevarandevärden knutna till gran värnas. Samtidigt kan naturreservatets bevarandevärden knutna till lövträd och tall i barrlövblandskog och hållmarkstallskog bevaras och vårdas om förekomsten av gran kan begränsas i vissa delar.

Syftet med naturreservatet Huluskogen är att bevara inhemska arter och naturmiljöer och då kan invasiva främmande arter utgöra ett hot mot syftet. Det är därför angeläget att föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om att markägaren ska tåla att åtgärder genomförs för att bekämpa invasiva främmande arter så att de prioriterade bevarandevärdena värnas. Det finns dessutom ett tydligt ansvar om att skydda miljön och samhället mot utbredning och skador som invasiva främmande arter förorsakar, och det finns reglerat i Förordningen (SFS 2018:1939) om invasiva främmande arter. Den kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter. Dessa förordningar om invasiva främmande arter har tillkommit efter att naturreservatet bildades.

I beslutet om bildande av naturreservatet finns det i föreskrifterna enligt 7 kap. 6 § MB om vad ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla för skötsel av naturreservatet en hänvisning till skötselplanen. Det är formulerat enligt

den tidens praxis när B-föreskrifterna inte preciserades utan det istället gjordes en hänvisning till skötselplanen direkt från föreskrifterna. Den hänvisningen behöver bytas och istället anges skötselåtgärderna direkt i B-föreskrifterna för att få en enklare och tydligare framtida förvaltning av området. Föreskrifterna B1-B8 omfattar både ett förtydligande av föreskrifter som ansetts gälla genom en uttolkning av skötselplanen och de nya föreskrifterna om begränsning av åttatandad granbarkborre och bekämpning av invasiva främmande arter.

Länsstyrelsen gör bedömningen att de nya föreskrifterna enligt 7 kap 6 § MB innebär ett lika starkt skydd som tidigare och att de synnerliga skälen för ändringen i denna del, i enlighet med 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken, därför är uppfyllda.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning, bilaga 5.

Information

Beslutet kungörs i länets författningssamling.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Löwenadler Davidsson med naturvårdshandläggare Helena Uhlén som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Malin Lund och avdelningschef Per Hallerstig medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

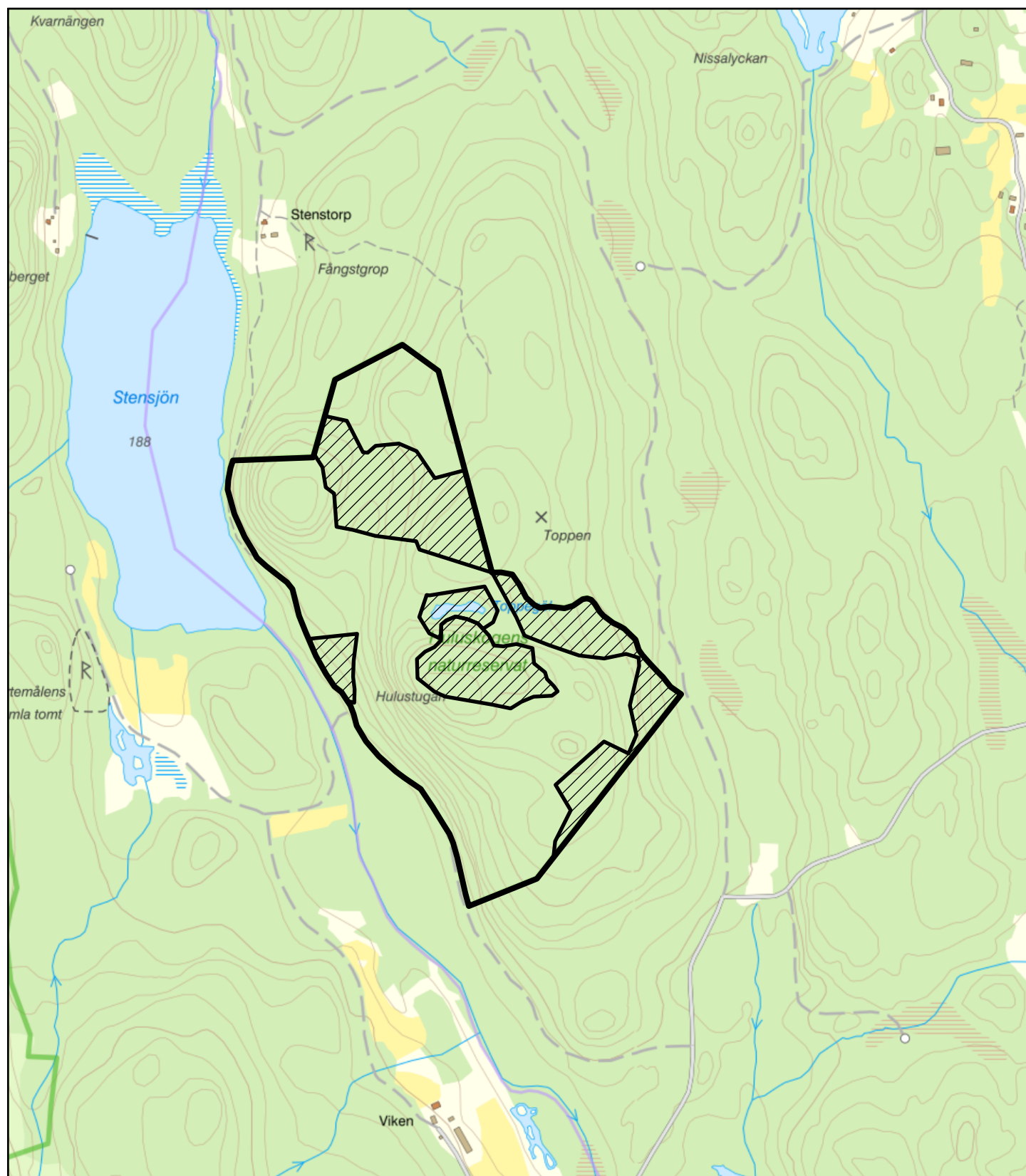
Bilagor

1. Karta med föreskriftsområden
2. Tillägg till skötselplan
3. Sakägarförteckning
4. Sändlista
5. Överklagandehänvisning regeringen

Naturreservat Huluskogen

Bilaga 1

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2021-06-29, dnr 511-4222-2021

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

- Huluskogen gräns för naturreservatet
- Föreskriftsområde B4 och B6

Skala 1:10 000

